

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΟΥ

ΤΑ ΠΑΡΑΠΟΝΑ

ΜΟΛΙΣ είχα καθίση εις τό γραφετόν μου — ήμην Ἐπιθεωρητής τῶν δημοτικῶν σχολείων τοῦ νομοῦ Κ. — καί ἐξῶθε τῆς κλειστῆς θύρας μέ τοὺς χρωματιστοὺς ὑαλοπίνακας, ήκούσθησαν συρτά βήματα καί λεπταί φωναί, χαμηλοφώνως λαλοῦσαι.

— Πρωτῶ, πρωτῶ ἄρχισεν ἡ πελατεία, ἐσκέφθην καί μετὰ δυσφορίας ἐφώνηξα : « ἐμπρός ».

Ἦσαν οἱ πρότοι μήνες τῆς ὑπηρεσίας μου, καί ἡ ἀπότομος μεταβολή ἀπό τόν ἥσυχον καί μονοειδή βίον τοῦ καθηγητοῦ εἰς τόν ταραχώδη καί πολυπράγμονα βίον τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ μοῦ εἶχε προξενήση ἱλιγγον. Ἰδίᾳ μέ ἐξήντλουν αἱ ἀτελεύτητοι ἀκροάσεις ἀνθρώπων, οἱ ὁποιοὶ ἤρχοντο πολλάκις νά μέ ἐνοχλήσωσι μέ ὑποθέσεις οὐδόλως ἐξ ἐμοῦ ἐξαρτωμένας ἢ καί τελείως ἀσχέτους πρός τήν ὑπηρεσίαν μου. Ἐν τούτοις συνησθανόμην τήν ὑποχρέωσιν νά μή ἀποπέμπω κἀνένα, καί δια τούτο, παρ' ὄλον τόν ὄγκον τῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα εἶχα ἐνώπιόν μου, καί παρ' ὄλην τήν βαρυθυμίαν μου, ἐφώνηξα καί δευτέραν φοράν : « ἐμπροσός . . . ἄνοιξε ».

Χεῖρ ἀδεξία περιέστρεψε τόν στρόφαλον τῆς θύρας, καί μετ' ὀλίγον ἐνεφανίσθησαν μετὰ δειλίας δύο μορφαί.

Ἡ μία ἦτο γραιία χωρικής δυσειδοῦς καί τραχείας, ἀλλά καλὰ ἐνδεδυμένης ἢ ἄλλῃ, ἢ ἀκολουθοῦσα ὀπισθεν αὐτῆς καί οἰονεῖ κρυπτομένη εἰς τὰς βαθείας πτυχάς τοῦ ὀακέτου τῆς γραιίας, ἦτο ἡ μορφή παιδίου ῥυπαροῦ, ἀλλά μέ ζωηροῦς ὀφθαλμοῦς καί κόκκινα χεῖλη.

— Αὐτός εἶναι, εἶπε τό παιδίον, ὠθοῦν δια τῶν χειρῶν τήν γραιίαν.

— Ἐλόου σου, γυιέ μου, εἶσαι ὁ κύριος Πιθεωρητής ; ἠρώτησεν ἡ γραιία.

— Ἐλόου μου, κυρά : τί ἀγαπᾷς ;

— Μέ τήν ὑγείαν σου, παιδί μου : ἐγώ, νά οὐρίσω, ἦρθα νά σοῦ κάμω ἕνα λεμέντιο γιαντή τήν προκομμένη τῆ δασκάλα, τοῦ μάς

ἔχεις στό χωριό, τήν κυρά - Λουίζα δά, ποῦ τό θέλει νά τή λένε και κυρίγια τὰ παιδιά' αὐτή, ἀφέντη μου . . .

— 'Από ποῖο χωριό εἶσαι, κυρά; τήν ἠρώτησα.

— 'Από τό Λιθιασμένο, ἀφέντη μου, λίγο παρέκει ἀπό τό Ἐάκρι.

— Δῆμος Διακρίας, ἐψιθύρισε τό παιδίον, τό ὅποιον εἶχε τώρα λάβη τό θάρρος νά ἀποκαλυφθῇ.

— Καλά' και τί παράπονο λοιπόν ἔχεις ἀπό τή δασκάλα;

— Παράπονο, ἀφέντη μου; και τί ἄλλο παράπονο νάχω ἀπ'αυτό; ποῦ μέχει βάλῃ σέ σκοτομό μέ τό γέροντά μου; ἡμεῖς νά οὔρισω

εἰμάστενε ξεχωρίταις ἀνθρώποι, δέν ξέρομε ἀπό τέτοιες ντροπές' και τώρα τζά ποῦ ὁ Θεός μάς ἔχασε ἀπό λάδι, δέ μπάσαμε νιάγκα γιά φαεῖ . . .

— Λέγε κυρά, εἶπα ἀνυπομονῶν, τί σοῦ ἔκαμε ἡ δασκάλα;

— Συμπάθειο, ἀφέντη μου, τό λεμέντιο μου θά πῶ ὅσοι τί μῶκαμε, ἀφέντη μου' τί ἄλλο νά μοῦ κάμη! φέρε, μωρ' Ἀρσένη — ἀπετάθη πρὸς τό παιδίον — τὰ γράμματα νάν τὰ διαβάσῃ ὁ κύριος Πιθεωρητής.

— Ποιά; τῆς δασκάλας θέλεις; ἠρώτησεν ὁ Ἀρσένης.

— Ναῖσκε, μωρέ' ὕστερα δείχνομε και τοῦ παπποῦ σου.

Χεῖρ ἀδεξία περιέστρεψε τόν στρόφαλον τῆς θύρας

Τό παιδίον ἐξήγαγεν ἐκ τῶν θυλακίων του και παρέδωκεν εἰς τήν γραίαν ὄμμα-

θὸν ῥυπαρῶν και ἐσχισμένων ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας ἡ χωρική ἐνεχείρισεν εἰς ἐμέ.

— Νά' διάβασε, ντούνκουε νά καταλάβῃς τί σπέξα εἶναι ἡ δασκάλα μας, ποῦ τό θέλει νά τήνε λένε και κυρίγια οἱ κοπέλλες μας.

Ἦνοιξα τήν πρώτην, τήν δευτέραν, τήν τρίτην ἐπιστολήν, ἔπειτα ἄλλας κατά τύχην, μέχρι τῆς τελευταίας. Ἦσαν ὅλοι γραμμέναι μέ λεπτόν και φιλόκαλον γυνακτεῖον χαρακτῆρα, περιεῖχον δέ τρυφερωτάτας ἐκφράσεις ἔρωτος διαπύρου, ἐξικνουμένας ποῦ και που μέχρι ὕψους καλλιτεχνικοῦ. Ἡ Καρλόττα τοῦ Βέρτερ δέν θά ἔγραφεν αἰσθηματικώτερας ἐπιστολάς, ἀν ἦτο Ἑλληνίς διδασκάλισσα.

«Γλυκέ μου, δικέ μου, ταῖρι μου, μοναδικέ μου», ἦσαν αἱ συνήθεις ἐπὶ κεφαλῆς προσφωνήσεις. Ἐπειτα τόν ἐξώρκιζε νά τήν ἀγαπᾷ, νά μὴ τήν λησμονῇ, νά μὴ τόν πλανέσουν αἱ τέρψεις και αἱ ἡδοναὶ τῆς μεγαλοπόλεως. Ἄλλοῦ τόν παρῶτρνε νάτενίξῃ κατά τὰ μεσάνυχτα τόν πολικὸν ἀστέρα, διὰ νά συναντῶνται ἐκεῖ τὰ βλέμματά των, νά ζητῇ ἀπὸ τήν αὔραν τὰ φιλιὰ ποῦ τοῦ στέλλει, γλυκά, ἀθάνατα, σφιχτά φιλιὰ, βγαλμένα ἀπὸ τὰ φυλλοκάρδια. Κάπου τόν ἐβεβαίου ὅτι ὁλος ὁ κόσμος εἶναι κενός δι' αὐτήν, ἀνούσιος, ἄχαρος, σαχλός, καταθλιπτικὸς και ὅτι ζῆ μόνον δι' αὐτόν, μόνον μέ τήν

Συνεπὴ ἀποφασίσει
1911

ἐλπίδα νὰ τὸν σφίξει γρήγορα στὴν ἀγκαλιά της, τὴ θερμὴ, τὴ γλυκειά, νὰ τὸν κοιμήσῃ μὲ τὰ χὰϊδια της, νὰ τὸν ξυπνήσῃ μὲ τὰ φιλιὰ της.

Ἄλλοτε τὸν ἐπληροφόρε: ὅτι τὴν τριανταφυλλίτσα του τὴν ὤμορφη καὶ μοσχομυρισμένη σὰν αὐτόν, τὴν ποτίζει μὲ τὰ δάκρυά της, τὴν ἀνασταίνει μὲ τὰ φιλιὰ της, καὶ προσέθετε καὶ δύο-τρεῖς ἀναπήρους μὲν ἀλλὰ θερμοὺς στίχους. Ἡρώτα ἢ πιστὴ φίλη τὰ λουλούδια, ἐρωτοῦσε τὰ βουνά, τὰ κύματα, τὰ μαῦρα σύγνεφα, τὸν γαλάζιον οὐρανόν, ἀνέπνεε μὲ πάθος τὸν ἀέρα τῆς σπηληῆς, ποῦ εἶχαν ἄλλοτε ἀναπνεύσῃ μαζί, κουθέντιαζε μὲ τὰ χελιδόνια καὶ κάποτε τῆς ἐφαίνετο ὅτι μὲ τὰ ματάκια των τὰ συμπαθητικά, μὲ τὴ γουργουριστὴ φωνούλα των τῆς ἀπαντοῦσαν καὶ τὴν ἠσύχαζαν· τῆς ἔλεγαν νὰ κοιμᾶται ἠσυχά, γιατί ὁ καλὸς της, ὁ δικὸς της τὴν ἀγαπᾷ καὶ τὴν θυμᾶται· καὶ ἐκοιμᾶτο καὶ ἐξυπνοῦσε προφέρουσα τὸ ἀρμονικὸν ὄνομά του, καὶ αὐτὸ ἦτο τὸ φῶς της, αὐτὸ ἦ χαρὰ της, αὐτὸ ἦ ζωὴ της.

Καὶ ὑπεγράφετο συνήθως « ἡ δική σου, ἡ Λουίζα σου, ἡ γλυκειὰ σου γυναικοῦλα ».

* *

— « Συμπάθειο, ἀφέντη, τὸ λεμέντιο μου θὰ πῶ... »

Τὴν γραμματίστριαν Λιθιασμένου, τοῦ δήμου Διακρίας, Λουίζαν Παδέλα δὲν ἐγνώριζα κατ' ὄψιν, διότι δὲν εἶχα ἀκόμη ἐπισκεφθῆ τὸ σχολεῖον της, οὐδ' αὐτὴ εἶχεν ἔλθῃ εἰς τὸ γραφεῖον· ἐν τούτοις ἐπεκράτει ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀρίστη γνώμη περὶ αὐτῆς ὡς ὑπαλλήλου εὐσυνειδήτου καὶ ὡς κόρης σεμνοτάτης. Ἄλλ' ἰδοὺ τώρα ὅτι εἶχα εἰς χεῖράς μου τεκμήρια ἀνηθικότητος ἀναμφισβήτητα. Κατελήφθην ὑπὸ ὑπηρεσιακῆς ἀγανακτήσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν — τὸ ὁμολογῶ σήμερον μὲ ἐντροπὴν μου — δὲν ἦτο ξένη καὶ τις ζηλοτυπία πρὸς τὸν εὐτυχῆ θνητόν, πρὸς ὃν ἀπηυθύνοντο αἱ ἐπιστολαί, ὡσανεὶ δὲ ἤθελα νὰ συλλάβω καὶ τὴν σωματικὴν μορφήν τῆς ῥωμαντικῆς ἡρωίδος μου, ἠρώτησα τὴν γραίαν:

— Εἶναι νέα ἢ δασκάλα σας;

— Ἄν εἶναι νέα! ἀκοῦς ἐκεῖ! κοπελλίτσα! μὰ γιαυτὸ δὰ εἶναι καὶ ἄμυαλη καὶ κάνει τέτοια ἄπρεπα πράγματα! Ἄ! μὴν φορὰ ἦταν δασκάλες, ὄχι τώρα! εἶχαμε μὴν φορὰ τὴν κυρὰ - Μαριόγκα, ποῦ λέει: ὁ λόγος νὰ τὴν ἐβλεπες μοναχὰ ἐτρόμαζες· ἐκεῖνη νὰ κάμη τέτοιες ντροπές! μὴν, Θεὸς φυλάξοι! Τώρα σοῦ βάνουν δασκάλες δεκάξη καὶ δεκαφτὰ χρονῶν κοπέλλες, τί γινῶσι θέλεις νᾶχουνε!

— Εἶναι καὶ ὠραία; ἠρώτησα μὲ ταπεινοτέραν τὴν φωνὴν καὶ δυσχερῶς κρύπτων ποιάν τινα ταραχὴν μου.

— Πολὺ ὠραία, ἐψιθύρισε τὸ παιδίον.

— Καί σάν εἶναι ὠραία, τί νά τήν κάμω ἐγώ! εἶπεν ἡ γραῖα· «κάλλιο νά τῆς ἔλειπεν ἢ πολλή ὀμμορφιά καί νάχε λίγη γνώση».

— Καί σέ ποιόν τὰ ἔγραφεν αὐτά τὰ γράμματα; ἠρώτησα, ἐνῶ ἡ φαντασία μου ἐπλαττεν ἤδη κομφόν τινα καί ῥωμαλέον νεανίαν, ναύτην ἴσως ἢ ὑπαξιωματικόν ἢ φοιτητήν, υἷόν τῆς γραίας, μεθ' οὗ ἡ ὠραία κόρη ἐπλεκε τὸ πρῶτον ἐρωτικόν τῆς εἰδύλλιον, ἐμπνευσθὲν ἴσως ἀπὸ μίαν πρωϊνὴν συνάντησιν, τραφέν διὰ τῶν βλεμμάτων καί ἐξαφθὲν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν διὰ τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένον τῆς.

— Σὲ ποιόνε τᾶγραφε; ἀπήντησεν ἡ χωρική, δὲ σοῦ εἶπα; στὸ γέροντά μου τᾶγραφε καὶ κόντεψε νά μὲ φέρῃ σὲ χωρισμό.

— Στὸ γέροντά σου! εἶπα καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἠρώτησα καὶ τὸ παιδίον.

— Ναῖσκα, στὸ γέροντά μου.

— Ναῖσκα, στὸν πάππο μου, ἀπήντησαν συγχρόνως ἡ μάμμη καὶ ὁ ἔγγονος.

Τὸ μυθιστόρημα ἐθολοῦτο σφόδρα· τί συνέβαινε λοιπόν;

Ἄστραπῆδόν διήλθον διὰ τῆς φαντασίας μου αἱ ἄπειροι ἰδιοτροπίαί τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, τὰ τόσα ἐρωτικά παράδοξα, ὅσα γεννᾷ ἡ μοναξιά, ἡ ἐξαφίς τῆς φαντασίας, ἡ στρέβλωσις τῶν αἰσθημάτων καὶ

τῶν αἰσθήσεων ἴσως. Καὶ ἡ μνήμη μου ἐσταμάτησεν εἰς τὸν «πρῶτον ἔρωτα» τοῦ Τουργκένιεφ. Καὶ ἐκεῖ μία ἀξιέραστος νέα — Ζηνωίτς ὀνομάζεται, νομίζω — λατρευομένη ἀπὸ χορείαν ὄλην νεαρῶν ἔραστῶν, ἀγαπᾷ ἓνα ἡλικιωμένον ἄνθρωπον, τὸν πατέρα ἀκριβῶς τοῦ θερμότερου τῶν λατρευτῶν τῆς. Ἐκεῖνος, ἀγέρωχος καὶ σκληρὸς ὕλιστής, δέχεται τὸν ἔρωτα καὶ καταφρονεῖ τὴν ἐρωμένην εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε κάποτε τὴν μαστιγώνει ὡς ζῶον δυσήμιον καὶ ὀχληρόν.

— Καὶ ὁ γέροντάς σου τί ἀπαντοῦσε λοιπόν; ἠρώτησα τὴν γραῖαν.

— Νά, τί ἀπαντοῦσε· διάβασε κι' αὐτά.

«... Μοῦ μαύρισε τὸ κορμί μου στὸ ξύλο...»

Ἔλυσεν τὴν ἄλλην δέσμην καὶ ἀνέγνωσα δύο-τρεῖς ἐπιστολάς τοῦ ὑποτιθεμένου ἔραστοῦ. Ἦσαν καὶ αὐταὶ γραμμέναι διὰ καλοῦ γραφικοῦ χαρακτήρος καὶ μεθ' ἱκανῆς ὀρθότητος συντεταγμέναι. Ἄλλ' ὅποια ὠμότης ἐκφράσεων! ὅποια κατάχρησις τῆς ἀνδρικής δυνάμεως καὶ ὑπεροχῆς! ὅποια κτηνώδης καταφρόνησις τῆς τόσης τρυφερότητος, τῆς τόσης ἀφοσιώσεως τῆς δυσμοίρου νεάνιδος!

«Δὲν θὰ ἔλθω στὸ χωριὸ καὶ ἦλθα!» ἔλεγε κάπου· «θὰ σοῦ δώσω ξύλο, κακομοίρα, ποῦ θὰ χάσης τὸ θεὸ τοῦ θεοῦ σου· μῆκαμες ῥεντί-

Ἐπιτομή τοῦ ἔργου
911

κολο στάφεντικά και γελοῦνε ὄλοι μὲ μένα, γέροντα ἄνθρωπο τώρα, νὰ μοῦ λές πῶς κυττάξεις τὸ μούλικο ἀστέρι γιὰ νὰ συναντηθοῦν τὰ βλέμματά μας, καὶ ἀναστενάξεις γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ ἡ λαύρα τοῦς ἀναστεναγμούς σου, καὶ ἄλλες τέτοιες πομπές, ποῦ ντρέπομαι νὰ βγῶ στὴν κοινωνία καὶ θὰ μὲ κάμῃς νὰ χάσω τὸ ψωμί μου, γιὰ νάρθω αὐτοῦ νὰ σοῦ δεῖξω ἐγὼ πόσα ἀπίδια πιάνει ὁ σάκκος, ξεντουρωμένη, κ. τ. τ. ».

Κατ' ἀρχάς ἡ εἰκὼν τοῦ ἀγερώχου ἤρωος τοῦ Τουργκνιέφ, τοῦ μαστιγοῦντος τὴν Ζηνωίδα, μοῦ ἐφάνη ἀκριβῶς ἐπαναλαμβανομένη ὅσον ὁμως ἀνεγίνωσκον περισσότερο, τόσον ἠῤῥξανεν ἡ σύγχυσις ἐν τῇ διανοίᾳ μου, διότι ὁ ἐραστής ἀπεκάλει τὸ θῦμα του *ρογᾶν ξεμωραμένην* καὶ ὠμίλει περὶ τέκνων καὶ ἐγγόνων, ἐπαναλαμβάνων μεθ' ἐκάστην σχεδὸν περίοδον τὴν ἀπειλὴν τοῦ ξύλου καὶ τὴν ἀριθμησιν τῶν ἀπιδιῶν τοῦ σάκκου.

Ἡ γραῖα χωρική, ὁσάκις ἤκουεν ἀναγινωσκομένην μεγαλοφῶως ὑπ' ἐμοῦ τὴν ἀπειλὴν ταύτην, ἀνεστέναζε καὶ ὑπέκρουε στερεοτύπως :

— Καὶ τῶκαμε τζιά ὁ εὐλογημένος κιαυτός, χωρὶς νὰ ξετάξῃ, μοῦ μαύρισε τὸ κορμί μου στὸ ξύλο· πέστο, μωρ' Ἀρσένη, στὸν κύριο Πιθεωρητή.

— Μὰ σένα ἔδειρε; ἠρώτησα τέλος.

— Ναῖσκε, ἀφέντη μου, ἐμένα ἔδειρε, ἀντὶς νὰ δειρῇ αὐτὴ τὴν ξεδομένη.

— Μὰ ἐσὺ ἔγραφες τὰ γράμματα;

— Ἐγὼ, ἀφέντη μου, νὰ γράψω τέτοιες ντροπές; μπᾶ! Θεὸς φυλάξοι! καὶ ποῦ νὰ ξέρω ἡ κακομοίρα! Ἐγὼ τὴν παρακαλοῦσα αὐτὴν τὴν προκομμένη νὰ τοῦ γράψῃ τῆς ἐλεγχᾷ νὰ τοῦ γράψῃ νὰ κἀνῃ οἰκονομία, νὰ μὴ μεθᾶῃ συχνά, νὰ συλλογιέται τὰ παιδιὰ του ποῦ δὲν ἔχουνε ψωμί· κιαυτὴ καθόντανε καὶ τῶγραφε γιὰ τὰστέρια· ἀκοῦς καμώματα! Αὐτὸς πᾶ νὰ πῆ, γράμματα δὲν ἤξερε, τᾶδινε νὰ τὰ διαθάζουν τὰφεντικά του, καὶ γινόντανε βεντίκολο, πῶς γρηᾷ γυναῖκα ἐγὼ τοῦ γράφω, λέει ὁ λόγος, γιὰ ἔρωτα· μῶγραφε τὸ λοιπὸν αὐτὰ ποῦ διαβάσας· ἐγὼ τᾶδινε στὴν προκομμένη τῇ δασκάλα νὰ μοῦ τὰ διαβάσῃ· ἄλλα ἔγραφε ὁ γέροντάς μου, ἄλλα μοῦ διαθάζε αὐτὴ ὅσο ποῦ κίνησε καὶ ἦρθε ἀπὸ τὴν ξενιτεῖα ποῦ δούλευε, ἄγριος-ἄγριος σὰ φονηᾶς· ἐγὼ ἔτρεξα νὰ τὸν χαιρετίσω καὶ νὰν τὸν ρωτήσω ἂν ἤφερε κἀνενα καψόδολο, αὐτὸς μὲ πῆρε σὰ σκυλί· μωρή, ποῖσα δεῖξα, μῆκαμες βεντίκολο στάφεντικά μου μὲ τὰ γράμματα σου· ὅσο ποῦ πῆρε κῆνα ξύλο τῆς φωτιᾶς καὶ μοῦ τῶσπασε στὴν πλάτη μου· πέστα, μωρ' Ἀρσένη, φέμματα λέω;

— Ὅχι· ἀλήθεια! ἐβεβαίωσεν ὁ ἔγγονος.

— Μὰ Λουτζα σὲ λένε καὶ σένα κυρὰ-θειά; ἠρώτησα εἰσδύων πλέον εἰς τὸ μυστήριον.

— Ναῖσκε, ἀφέντη μου, Λουτζα ποῦ νὰ μὴ μὲ λέγανε· Λουτζα πᾶ νὰ πῆ, ἐγὼ ἡ σκοτωμένη, Λουτζα κ' ἡ ἀφεντιὰ τῆς ἡ ξεδομένη, ποῦ τὴν ὦρα τοῦ σκοτωμοῦ καθόντανε στὴ φανέστρα τῆς καὶ κύτ-

ταζε, κέκανε πῶς ἐχλιθόντανε· μὰ τί τὸ θέλω ἐγὼ σὰν ἐχλιθόντανε· τὴν εἶχα καλὴ νὰ μὴν τὸ κάμῃ ἄ! νὰ τήνε τιμωρήσης βαρειά, ἀφέντη μου, δὲ σοῦ λέω νὰ τῆς δώσης ὅσο ξύλο ἔφαγα ἐγὼ, μὰ νὰ τῆς κάμῃς ἕνα γερὸ φοβέρισμα, γιατί, μὰ τὸν ἅγιο ποῦ προσκυνᾶμε, ἂν ἤτανε ἄλλη ἀπὸ μένα, θάχε κρεβδατωθῆ τώρα ἀπὸ τὸ ξύλο.

Φαντάζεσθε τώρα τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον κατέβαλον διὰ νὰ μὴ ἐκραγῶ εἰς γέλωτας ἐκ τῆς ἀπογοητευτικῆς ταύτης ἀποκαλύψεως.

— Καλά, κυρά, εἶπα εἰς τὴν χωρικὴν, μείνε ἤσυχη· ἐγὼ θὰ τὴν τιμωρήσω καὶ δὲν θὰ σοῦ τὸ ξανακάμῃ αὐτό· θὰ σοῦ γράψῃ ὅ,τι τῆς λὲς καὶ ὄχι ὅ,τι θέλει αὐτὴ νὰ γράψῃ.

— Κύρε ἐλέησον, εἶπεν ἡ γραῖα, μηδὰ ἐγὼ, ἀφέντη μου, τῆς λέω ἄλλη φορὰ νὰ μοῦ γράψῃ γράμμα! κάλλιο ὁ Ἄρσένης κουτσὰ στραβά, ὅσο ξέρει, νὰ μοῦ τὰ γράψῃ, πέρα αὐτὸ τὸ κακὸ ποῦ μῶκαμε.

— Καλά, ἐγὼ θὰ τὴν τιμωρήσω.

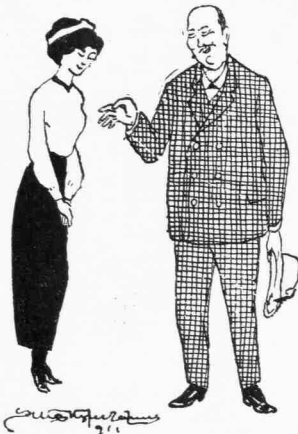
— Μά... πᾶ νὰ πῆ, εἶπεν ἡ γραῖα, ἐνῶ ἀπεχώρει ἐκ τοῦ γραφείου, ὄχι καὶ πολὺ βαρειά, γιατί τὸ μετάνοιωσε κιαυτὴ ἡ θλιμμένη κατόπι· μῶρριξε βεντουζες, μῶφερε γάλα, ἔκλαψε, ἐπῆρε συχώρει ἀπὸ τὸ γέροντά μου· αἱ! παιδι εἶναι, τόσο τῆς κόβει βλέπεις... καὶ νὰ μὲ συμπαθῆς, ἀφέντη μου, ποῦ σὲ σεκάρισα μπονόρα μπονόρα.

Βραδύτερον, ὅτε μετέβην εἰς τὸ Λιθιασμένον πρὸς ἐπιθεώρησιν τοῦ σχολείου, εἶδα κατὰ πρῶτον τὴν κακοπράγμονα αὐτὴν Λουίζαν. Ἦτο γλυκυτάτη κορασίς, οὔπω εἰκοσαέτις, προικισμένη διὰ σπανίας νοημοσύνης, κοσμουμένη δὲ οὐ μόνον διὰ πολλῆς καὶ ποικίλης μορφώσεως, ἀλλὰ καὶ δι' ἀξιεράστου σεμνότητος ἤθους. Μοῦ παρουσίασε τὰς ἀριστα

κατηρτισμένας ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν μαθητρίας τοῦ νομοῦ, ἡ δὲ περὶ αὐτῆς ἔκθεσίς μου πρὸς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἦτο ἐνθουσιώδης, ὅπως ἦσαν καὶ αἱ ἐκθέσεις τῶν προκατόχων μου.

Ἡ γραῖα ἢ ὁ ἔγγονός της εἶχαν, ὡς φαίνεται, διηγηθῆ εἰς αὐτὴν τὴν σκηνὴν τοῦ γραφείου μου, καὶ διὰ τοῦτο ἦτο σφόδρα τεταραγμένα καὶ ἐφαίνετο ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν περιμένουσα βαρεῖαν ἐπίπληξιν.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐπιθεωρήσεως, ἐξέφρασα πρὸς αὐτὴν τὴν εὐαρέσκειάν μου διὰ τὴν ἐργασίαν της, τῆς ἔκαμα ὁμως τὴν παρατήρησιν ὅτι ἀπὸ τὰ ὑπηρεσιακὰ της βιβλία ἔλειπεν ἕν πολὺ σπου-

Συμπληρωματικὰ

δατον, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ τηρῆ, κατ' ἰδίαν ὁμως καὶ χωρὶς νὰ τὸ δεικνύῃ εἰς κανένα.

— Ποῖον; μοῦ εἶπε θορυβηθεῖσα· ὁ ἄλλος κύριος Ἐπιθεωρητῆς αὐτὰ μόνον μᾶς εἶχεν ἐπιβάλῃ.

— Ἐν ἡμερολόγιον, τῆς εἶπα, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ γράφῃς ὅσα αἰσθήματα τυχὸν πλημμυροῦσι τὴν ψυχὴν σου, διὰ νὰ μὴ ἀναγκάζῃσαι νὰ τὰ ὑποβάλλῃς εἰς ἄλλους καὶ γεννῶνται ἐκ τούτου συζυγικαὶ σκηναί.

Ἐχαμήλωσε τὰ σεμνὰ βλέμματά της, ἠρυθρίασε μέχρι τῶν ὠτων, καὶ τὰ βλέφαρά της ἐπληρώθησαν δακρύων.

Ἡ τιμωρία εἶχεν ἐπέλθῃ βαρυτέρα ἴσως παρ' ὅσον τὴν ἤθελεν ἡ παθοῦσα μάμμη τοῦ Ἀρσένη.

[Ἐγράφη ἐν Κερκύρα τὸ 1907].

Α. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗΣ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Σ' τὸ ὄημαγμένο παρακλήσι
 Τῆς Ἀνοιξῆς τὸ θεῖο καντύλι
 Εἰκόνας ἔχει ζωγραφίση
 Μὲ τὰ γιοιολούλουδα τὰ ποίλη.

Ὁ ἥλιος, γέροντας σ' τὴ δύση,
 Προσιὰ σ' τοῦ Ἱεροῦ τὴν πύλην
 Μπαίνει δειλὰ νὰ προσκνήση
 Κι' ἀνάπτει ὑπέρολαμπρο καντήλι.

Σκορπάει γλυκειὰ μοσκοβολιὰ
 Δάφνη σ' τὸν τοῖχο ὀριζωμένη
 — Θυμίαμα ποῦ καίει ἡ Πίστις —

Καὶ μιὰ χελιδονοφωλιά,
 Ψηλὰ σ' τὸν Νάρθηκα χιτισμένη,
 Ψάλλει τὸ « Δόξα ἐν Ὑψίστοις ».

(Γ α λ ἤ ν η)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ